

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Authorized as second class mail. Post Office Dept., Ottawa

Už išlaisvinimą Lietuvai!
Už ištikimybę Kanadai!

FOR LIBERATION OF LITHUANIA!
FOR LOYALTY TO CANADA!

Nr. 26 (92) KAINA 10 ct.

MONTREAL, 1948 m. GRUODŽIO (DECEMBER) MĖN. 31 D.

PRICE 10c. VIII METAI

PO KLEVO LAPU

Vyties Sūnus

Nauji metai atveria mums savo duris. Ką pamatysime? Gal laimę, gal nelaimę; gal ligas, gal sveikatą; gal turtais, gal neturtą. Nežinome. Galbūt, ateis proga pasigauti gražią kūrybinę mintį, perskaityti gerą knygą, pasigrožėti meno kūriniais. Bet, galbūt, dienos visai pilkai nuplauks.

Nauji metai, metai nežinomi atveria mums savo duris. Eikime drąsiai, eikime su viltimi!

Kai kas sako, "Nepriklausoma Lietuva" neturinti vėdo, esanti be linijos. Aklieji! Vėdas yra! Tai vėdas prieš visus Lietuvos laisvės priešus. Linija yra: tiesiai į nepriklausomą Lietuvą! Ar norime, kad mūsų laikraštis būtų visų vėjų lankstoma nendrelė? Taip bus, jei pradėsime ieškoti naujų vėjų, ar linijų. Būkime ažuolu!

Sovietų Višinskis Paryžiuje pareiškė, kad United Nations seimo posėdis buvo laimėjimas imperialistinei Amerikai, nes padėtas pagrindas kitam pasauliniam karui. Maskvos Pravda gi paskelbė, kad laimėjusi Sov. Sąjunga, nes padėtas pagrindas taikai. Matyti, višinskis žąsis nesusikalbėjo su pravdinėmis avižomis.

Toronte jau išėjo latvių savaitinuko Atbalss (Aidas) Nr. 20. Pasirodo jau turimi adresai trijų tūkstančių latvių Kanadoje ir Halifax'e įkurta "Aprupes Funds", kurio tikslas bus padėti atvykti iš Vokietijos kuo didesniai skaičiui latvių Kanadon. Latviai, pasirodo, čia neturi tiek giminių kiek lietuviai. Tokiu būdu, klausimą bando spręsti bendra organizacija.

Kiti mūsų draugai Pabaltijoje, estai, ruošia viso pasaulio estų kongresą New York, vasario 24. Posėdžiauti planuoja visą savaitę ir spręsti visus skaudamus tautos klausimus.

Kanadon atvykę kai kurie naujakuriai, be abejo, nerado supiltų miltų kalnų, bet ryžtingieji jau pasakė: dėl tos bėdos, bobos dar giedos! Paprastai, to laukiam, ko norim, bet kas atsitinka, — tą sutinkam ir pakeliam. Pravartu prisiminti mūsų poetą Donelaitį:

Ale ką galime veikt? Pakol šiame krutame sviete, Turim jau visaip, kaip taiko Dievs, pasisakyk. Juk ne vis reiks vargt, ir tokios rasis dienos, Kad prisivargę daug širdingai vėl pasidžiaugsim.

Viena moteris šeiminkė buvusi paklausta: "Ar Tamsa eini dirbti?" — "Ne, — atsakiusi ji. — Kai rytą atsikeliu, žiūriu, darbas jau pas mane atėjęs ir manęs laukia."

LAIMINGU NAUJU METU!

IRO APIE PABEGĖLIUS

IRO vyr. direktorius W. H. Tuck nurodė, kad per paskutinius pusantrų metų IRO įkurdino įvairiuose kraštuose 375.000 pabėgėlių, tačiau jų skaičius stovyklose sumažėjo tik 150.000, kadangi vis nauji pabėgėliai plūsta iš kitur. Nurodoma, kad pabėgėlių plūdimas vyksta iš "už geležinės uždangos".

Mr. Tuck taip pat pabrėžė, kad sunku rasti kraštus įkurdinti nedarbingiems pabėgėliams — seniems, mažiems, ligoniams, invalidams ir silpnasveikiams. Taip pat kai kurioms profesijoms, kurių nė vienas kraštas nepageidauja, būtent: intelektualams, daktarams, profesoriams, teisininkams ir buv. tarnautojams.

Siurpi žmogžudystę

Canadian Press žinių agentūra po visą Kanadą išplatino žinią apie neišaiškintą išvietinto lietuvio Napoleono Jonušos nužudymą ukrainietės Onos Barylukienės ūkyje, 13 mylių nuo Navan, Ont. Jonušas čia išdirbęs vos vieną savaitę ir gruodžio 20 d., po pietų, kažkur dingęs. Susirūpinusi šeiminkė tada pasišaukusi kaimyną Aristidą Cleroux dingusio lietuvio ieškoti. Kaimynas rado jį mašinoms laikyti klojime, virve pakartą po balkiu, pusiau sėdinčioje padėtyje, su sudaužyta galva kiviui ar kitu panašiu įrankiu.

Policijos žiniomis, Jonušas Kanadon atvykęs 1948 m. rugpiučio 5 d. Mūsų korespondentas Pr. Al. praneša, kad Toronto Daily Star žinią įdėjusi pirmame puslapyje su didžiule antrašte "Find Anti-Red DP Murdered" (Rastas užmuštas raudoniesiems priešingas dipukas).

Tokiu būdu, greičiausiai šis bauri žmogžudystė buvo įvykdyta politiniais motyvais, nes Jonušas, kaip neseniai atvykęs, juk negalėjo įsigyti asmeniškų priešių.

Toronto anglų kalbos kursų dalyviai savo pobūvyje. Užpakalinėje eilėje iš kairės į dešinę: kun. Petras Ažubalis, Sigitas Prancūnas, Ieva Mankus ir Antanas Račkauskas. Priešakyje: Palma Kučinskaitė, Elena Daškevičiūtė, Algirdas Jagėla ir Lydia Grinsky (korespondencija 2 pusl.)

NUŽUDYTAS EGIPTO MIN. PIRMININKAS

Egipto ministras pirmininkas Nokrashy Pasha gruodžio 28 d. buvo nušautas vieno studento penkiais šūviais. Studentas priklausė uždraustai musulmonų draugijai, kuri jį kaltino silpnumu prieš Izraelį Palestinoje.

INTERNACIONALI- ZUOTAS RUHRO KRAŠTAS

Pramoningoji Vokietijos "ginklų kalvė" — Ruhro sritis internacionalizuota. Ruhro kontrolinė komisijoje dalyvauja Amerika, Anglija, Prancūzija, Olandija ir Luxemburgas.

Specialūs inspektoriai žiūrės, kad būtų gaminamos prekės tik taikos, bet ne karo reikalam.

Vėliausios žinios

— Israelio žydai atnaujino egiptiečių puolimą taip vadinamuose Negebo tyruose, kuriuos jie nori savo valstybei pasigrobt. United Nations Saugumo Taryba neįstengia žydu nuraminti.

— Vengrijos komunistinė valžia areštavo kardinolą Midszentį ir keletą katalikų srovės vadų, nes jie laikomi nesukalbama komunistinio priešais.

— Kalėdų šveičių metu visose nelaimėse žuvo 38 Kanados gyventojai.

— Švedų "moderninis" tapytojas Uno Wallmanas pakviestas nupiešti Stalino portretą. Matyt, Sovietijoje nebėko gerų tapytojų.

— Bostono dienraštis "Ch.

Sc. Monitor" skelbia žinią apie slaptą radijo stotį Lenkijoje, kuri programą pradeda Žalgirio mūšyje giedotu "Bogorodica" himnu ir reikalauja Lenkijos su Vilniumi ir Lwovu.

— Sault Ste. Marie, Ont., ukrainiečių salė, įvyko muštynės su peiliais, kur vienas ukrainietis dipukas apibadė keturius kitus.

— Kitchener, Ont., įvyko Jono Paškonio ir Stefanijos Linkevičiūtės vestuvės. Keistu supuolimu, vestuvių dienoje nuotaka gavo žinią, kad jos 75 metų amžiaus motiną bolševikai išsiuntę Sibiran sunkiesiems darbams. Abu jaunavedžiai susipažino Vokietijoje ir neseniai atvyko Kanadon.

— Prezidentas Trumanas padarė sensacingą pastabą, esą "aukšti komisarai" (spėjama, pats Stalinas) labai nori susitaikyti su Amerika ir baigti "šaltąjį karą".

— Jugoslavijos diktatorius Tito pareiškė, kad prekybą su užsieniu pakreipsias į Vakarų demokratijas, nes Sovietijos klapčiukai atsisaką jam parduoti reikalingų mašinų (kurių gal ir neturi).

— Amerikos karo ministras Royall pareiškė, kad Vakarų Europos valstybės prašiusios Woshingtono pareigūnų prisiųsti daugiau amerikoniškos kariuomenės į Europą.

— Naujasis Amerikos Kongresas pradės posėdžiauti po Naujų Metų dienos. Lietuviams posėdis svarbus tuo, kad bus bandoma pakeisti išvietintųjų išleidimo įstatymą žydu naudai. Tokiu būdu vieton 30.000 lietuvių begalėtų atvykti tik maža dalelė.

Į Berlyno Sovietų sektorių atsiųsta pirmoji 800 tonų anglių partija. Tą įvykį Sovietai atliko su didele pompa. Nors anglis skiriamos tik sovietų sektoriui, tačiau ant vagonų užrašyta: "Mes padedame demokratiniam Berlynui". Mat, komunistinis demokratijos supratimas skirtingas.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA
Kanados Lietuvių Laikraštis

Redaguoją: Redakcinis Kolektyvas
Redaktorius Pr. Rudinskas
Leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba
Published by Lithuanian League of Canada

I Naujus Metus žengiant

Ketvirtį metų kaip nutilo patrankos ir baigėsi Antrasis Pasaulinis Karas, griūvėsiais pavertęs pusę Europos ir kainavęs milijonus gyvybių. Tačiau vargu ar kada pasaulis buvo toliau nuo taikos, kaip žengdamas į 1949 metus. Dviejų pasaulio sistemų — diktatūros ir demokratijos varžybos vyksta didžiausiu atkaklumu ne tik Kinijos ir Graikijos karo laukuose, ne tik Malajų ir Indonezijos tautų katilė, ne tik diplomatinėse tribūnose, bet ir kiekvieno eilinio piliečio pirkioje. Kiekvienas kraštas su pasibaisėjimu žiūri, kaip už geležinės uždangos, aklinai užsidarius nuo viso kito pasaulio, auklėjami komunistinės sistemos fanatikai ir kaip beatodairiškai naikinami visi kitų pasaulėžiūrų ir nusistatymų žmonės, jei tik tos rankos juos pasiekia.

Lietuvių tauta yra viena iš pirmųjų ir labiausiai nukentėjusių tos kovos aukų. Šimtai tūkstančių Lietuvos vaikų savo kaulais jau nuklojo tolimojo Sibiro taigas, šimtai tūkstančių išsiblaškė po visą platųjį pasaulį, o likusieji veda žūtbūtinę kovą tėvynės miškuose ir kloniuose. Tačiau, kad ir kaip skaudūs smūgiai ištiko mūsų tautą, ji nepalūžo. Jos ištikimi vaikai ryžtingai kelia balsą ir šaukiasi į pasaulio sąžinę iš Europos griūvėsių, iš Kanados girių, iš Amerikos dangoraižių, iš Australijos platybių... Ryžtingųjų Lietuvos partizanų ginklų žvangėjimas jau pasigirsta ir aukštųjų radijo stočių bokštuose, ir didžiųjų pasaulio dienraščių skiltyse. Toje žūtbūtinėje kovoje prie mūsų jungiasi visos kultūringasis pasaulis. Kaip toli mes pažengėme savo krašto laisvės kovoje nuo minėtinų 1945 karo pabaigos metų! Juk tada net balsą pakelti prieš tą baisųjį mūsų krašto pavergėją buvo neatsargu, kad nebūtum išduotas į "didžiojo sąjungininko" rankas... Tačiau šiandien jau visas pasaulis tuo tiki, ką mes žinojome nuo pat 1940 m., nuo pat Baltijos užgrobumo.

Didžiosios problemos neišsprendžia mėnesiais ir metais. Kartais jų sprendimo reikia laukti dešimtmečiais, tačiau tiesa ir teisė visada laimi. Žydai savo teisę atstato Palestinoje net po 1900 metų! Surizgusi tarptautinė padėtis leidžia spėti, kad Europos problemų sprendimas negali tęstis dešimtmečiais. Užtat suglauskime eiles, padvigubinkime savo energiją, užmirškime menkučius savo vargus, lyginant su tuo didžiuoju mūsų Tautos laisvės siekimu. Užtat į Naujuosius Metus ženkime su dar didesniu pasiryžimu ir pasiaukojimu, su dar didesne energija, kaip lig šiol, nes mūsų tikslas — laisva demokratinė Lietuva — vertas bet kokių aukos.

MALONU

Torontas kas kart susilaukia daugiau ir daugiau lietuvių. Vieni iš miškų, kiti nuo geležinkelio, o dar kiti tiesiai iš užjūrio Torontan atvyksta. Seniau Toronto lietuvių kolonija skaitėsi antra didžiausiųjų Kanadoje, bet dabar jau reikia abejoti ar nebus tik pirmąją tapusi. Mes senieji torontiečiai pasijuntam tik kur vienas, kur kitas, didžiulėje naujokų minioje.

Malonu mums seniesiems, kad Kanada ne tik nepaneigė mūsų, nelaimės ištiktų tautiečių, bet gražų jų skaičių išleido. Ot, taip žmogus jauti pasigėrėjimą krūtinėje, kad tavo tauta neaplenkiama.

Tame didžiuliam atvykusiųjų skaičiuje profesijų ir amatų įvairumas didžiausias.

Daugumas profesionalų yra priversti, gal būt laikinai, užmiršti kas jie buvo, kuriuo mėgiamiausiu būdu sau pragyvenimą pelnė. Sunkiausia tą užmiršti, turbūt, menininkams-dainininkams, nes jie neatleidžiamai kviečiami tai vienu, tai kitu koncertuoti, vieną kitą solo sudainuoti ir

kiekvieną tokiu pasirodymu, jiems praeities griūvėsiai vaizduojasi, o ateitis taip miglota... Bet nėra to blogo, kad neišeitų į gerą — sako sena patarlė. Reikia džiaugtis, kad jie gyvi ir kad savo menu, kad ir siaurame mastabe, jie visgi tebėra lietuviybės atgaivinimo elektryru savo tautiečiams.

Taigi, lai gyvuoja Kardelienės, Ščepavičienės, Marijošiai, Koveliai ir kiti, kurie neapleidžia savųjų, bet galingą dainą, skiepija atsparumą Tautai.

Maria F. Yokubynienė.

Pirko serus

VAL D'OR (po \$10):
Žemaitis Jonas, Tėvelis Antanas, Rutkauskas Juozas, Baltrašiūnas Vyt.

VANCOUVER, B.C.

(po \$10)
Emilis Smilgis, Danutė Daunytė, Jonas Macijauskas, S. Dainutis.

Visiems šerus pirkusiems nuoširdžiai dėkojame.
"N. Lietuva"

Lietuviai-ės, atlinkykite

Lietuviska Svetaine

633 CHURCH AVE., VERDUN, MONTREAL
TEL. TR 0141

Lietuviškam stiliuje naujai išremontuotos patalpos, geras patarnavimas, įvairūs valgiai ir gėrimai.
Savininkai: M. ŠUKYS ir P. NIAURA.

Sveikinimai

LTB Traunsteino Apylinkės (Vokietijoje) komiteto vardu pirmininkas J. Jasinskas sveikina visus buvusius stovyklos gyventojus, dabar gyvenančius Kanadoje, ir sako: "tegul likimas būna jums palankus ir priartina grįžimo valandą į laisvą, nepriklausomą Lietuvą".

* * *

Už jūsų kilnų darbą lietuviško žodžio bare tariau širdingą ačiū ir linkiu, kad prie laikraščio erškėčiais nukloto kelio tiesimo prisidėtų visi lietuviai.

Br. Petrauskas,
Longlac, Ont.

* * *

KLT Hamiltono skyriaus valdyba sveikina "Nepriklausomą Lietuvą" šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga ir linki kitais, 1949 metais, išaugti į didelį ir gražų, jungiantį visus Kanados lietuvių, laikraštį.

KLT Hamiltono sk.
Valdyba.

* * *

Labai nudžiugau gavęs jūsų laikraštį. Man, neseniai atvykusiam į Kanadą ir nežinančiam kalbos, jūsų laikraštis — tai didžiausias turtas. Tuo labiau, kad gyvenau farmoje, užkampyje, kur daugiau lietuvių nėra.

V. Sniečkus.

Vajus eina

Paimsim arklą, knygą, lyrą,
Ir eisim Lietuvos keliu.

— Taip kadaise eilavo mūsų Didysis Dainius Maironis. Jo žodžiai buvo pranašingi ir jie tebėra gyvi mūsų tautai ligi šiandien. Nūdien mums nieko ir nebeliko sunkiose Tėvynės valandose, kaip knyga ir lyra, atseit, kūryba ir menas.

Šiais žodžiais pradėjo savo kalbą žurnalistas Pr. Alšėnas "NL" vajui skirtame Toronto lietuvių literatūros vakare. Jis ragino visus iki vienam užsiprenumeruoti "NL", užsakyti ją savo giminėms Vokietijoje ir kituose kraštuose, kreipėsi į lietuvių prekybininkus ragindamas juos duoti skelbimų ir kitais būdais paremti laikraštį. Deja, dėl vietos stokos, negalime visų tų gražių jo minčių įdėti ištisai. Tame pat vakare vajaus reikalui kalbėjo neseniai atvykęs senas žurnalistas Jonas Kardelis.

KLT St. Catharines skyriaus sekretorius V. Venckus praneša, kad atakliai Ig. Šajauskos vykdomas "NL" vajas jau davė gražius rezultatus. Vajaus reikalui parengimams ruošti didelę kliūtis esanti patalpų stoka. Didysis skyriaus draugas ir priglaidėjas Petras Radzevičius pardavęs savo viešbutį ir išvykęs į Torontą. Skyrius kartu gailisi jaukių jo patalpų ir kartu linki jam sėkmės Toronte.

Lietuvių geležinkeliečių grupė Kamloops, Ont., per kun. A. Traškevičių prisiuntė 5 prenumeratas ir \$32 aukų. Aukojo: po \$5.00 — V. Venckus; po \$2.50 — A. Kenstavičius, A. Juodgalvis, J. Orantas, J. Tonkūnas, P. Kaziukonis ir kun. A. Traškevičius; po \$2.00 — K. Rašytinis, J. Vaitkus, P. Murauskas, V. Vaitkevičius ir P. Buivydas; po \$1.00 — A. Staugaitis ir A. Švilpa.

V. Kazlauskas, Moor Lake, Ont., atsiuntė 20 prenumeratų su geriausiais linkėjimais "NL" kolektyvui.

Taip pat prisiuntė: Strimaitis, Noranda, Que., 16 prenumeratų, E. Vosiliūtė ir J. Parojus, Rosemount, Montreal — 13 prenumeratų; J. Grybas, Rolphoton, Ont., — 4 prenumeratas, Vl. Žemaitis, Longlac, Ont., — 4 prenumeratas ir t.t.

Iš Val d'Or esame gavę gražų platintojo reportažą, kurį įdėsime į sekantį numerį.

Kuo toliau, tuo platesnius lietuvių sluoksnius apima "NL" vajas. Jeigu visos, ypač stambiosios lietuvių kolonijos, taip pat aktingai prisidės prie "NL" rėmimo, tai neabejotinai ji Tamstas 1949 m. lankys ne tik didesnė, bet ir daug įdomesnė.

Toronto jaunimas dirba ir mokosi

Dar ankstyvą pavasarį Toronto lietuviškasis jaunimas suėjo į glaudų kontaktą su katalikais studentais, kurie priklauso universiteto Newman klubui. Iš jų pusės buvo padaryta maloni staigmena pasiūlylant naujuosius prietelius mokinti anglų kalbos. Lietuviai pasiūlymą su džiaugsmu priėmė ir tuoj pat vakarais, parapijos salėje prasidėjo pamokos.

Anglų kalbai dėstyti atvykdavo nemažas skaičius studentų, kurių daugumą sudarė mergaitės. Būdavo atvejų, ypatingai vasaros metu, kuomet kiekvienam mokiniui išeidavo po mokytoją. Nežiūrint padėties skirtumo (kai kurie jaunuoliai ir jaunuolės buvo iš turtingų šeimų ir pamokoms atvykdavo savomis mašinomis), ypatinai tarp geriausių angliškai kalbančiųjų iš mūsų pusės ir tarp mokytojų užsimezgė tamprūs draugiškumo ryšiai.

Pamokų metu, ar po jų, pakvietus mokytojus puodukui kavos, su įdomumu buvo klausoma naujųjų emigrantų patirti vargai ir apie nedaug jiems nežinomą Lietuvą. Domėdamiesi naujaisiais ateiviais studentai teiraudavosi apie gyvenimą Europoje, o atsilyginimui supažindindavo su Kanados papročiais. Tekdavo net stebėtis, kaip kai kurie iš jų buvo tiek nuoširdūs, kad nepraleisdavo nei vienos pamokos, nors už dėstymą jokio atlyginimo negaudavo. Kiti, išvertę valstybinę miesto biblioteką ir suradę ką nors angliškai apie Lietuvą, pasirodydavo mokiniams studijuoją apie jų tėvynę.

Vasara atnešė naujas nuotakas. Vietoje sumažinto pamokų skaičiaus, mūsų kvičiami į Newman klubo parengimus bei ruošiamas užmiestines išvykas. Kadangi, proporcingai imant, kanadiečiai sudarė moteriškąją daugumą, tai lietuviai, vyraudami vyriškąją, išlygi-

no skirtumą. Šalia nuotaikingai leidžiamo laiko nebuvo pamiršamas anglų kalbos taisyklų ir stengimasis taisyklingai kalbėti. Visais tais atvejais buvo miela stebėti kanadiečių gražųjį bendradarbiavimą ir respektą svečiams. Atsilyginimui, mūsų kvičiami kviesdavo savo naujuosius bičiulius į lietuviškus parengimus Torontė, kur šalia tautinio meno, šokių ir dainų, kanadiečiai buvo supažindinami su mūsų žmonėmis, su lietuvių papročiais.

Artėjant Kalėdoms mokiniai nutarė suruošti savo mokytojams kuklų pobūvį, kurio metu galėtų pasidalinti artėjančių švenčių nuotaikomis ir paklausti vieni kitų Kalėdinių giesmių.

Kaip paprastai vieną vakarą vietoje pamokų parapijos salėje atsirado baltai padengti ilgi stalai papuošti gėlėmis ir apkrauti kukliais užkandžiais. Vietoje knygų šį kartą dominavo puodukas kavos, o vietoje mokyklos drausmės — draugiški pokalbiai. Mokytojai, pasikvietę prietelius iš Newman klubo, sudarė beveik pusę mokinių skaičiaus. Šiuo atveju jėgos išsilygino ir nuotaikingai leidžiant laiką buvo įdomu patirti kiek daug ir įdomių Kalėdinių giesmių svečiai turi, su koku entuziazmu ir pomėgiu jas gieda. Žinoma, lietuviai irgi pasirodė ką turį parengę didžiosioms žiemos šventėms. Šalia padėkos, mokytojams

buvo įteiktos su įrašais prof. A. Šapokos — Lithuania Through the Ages ir Dr. Baltrušaičio — Lithuanian Folk Art.

Ypatingas dėmesys buvo atkreiptas į tuo metu vykstančiąją Petro Babicko tapybos paveikslų parodą. Dažnas žvelgdamas į paveikslius išpuostas sienas su smalsumu teiravosi kelių tai menininkų darbų, bet sulaukęs atsakymo, kad tai vieno ir dar, kad tas pats asmuo yra parašęs virš dvidešimt knygų, o keliaudamas apvažinėjęs beveik visą pasaulį, kaip taisyklę, klausytojo veidas ištyisdavo iš nuostabos. Paskiau sekdamas apgailestavimas, kad negali matyti to asmens (p. Babickas turėjo dalyvauti pobūvyje, bet aplinkybės taip susidėjo, kad negalėjo atvykti).

Parengime dalyvavę Toronto dienraščių korespondentai ir fotografai savo užrašų knygėlėse ir foto kame-rose fiksavo vakaro nuotakas. Sekančią dieną laikraščių puslapius jau puošė pobūvio nuotraukos, o aprašymai supažindino skaitytojus su gražiąja lietuviška Kalėdinių giesmių melodija ir nuoširdžiai bendradarbiaujančiais Toronto universiteto studentais ir naujais Kanados gyventojais lietuviais.

Pobūvis baigėsi jaukiu pasilinksminimu ir bendromis dainomis.

S. Meškuitis.

Malonus Torontiečiai

Nuoširdžiai sveikiname visus sulaukusius Naujųjų 1949 Metų ir linkime daug laimės ir džiaugsmo. Kad būtų malonūs Naujieji Metai, pradėkime juos linksmoje nuotaikoje ir draugiškame ratelyje. Tokią linksmą nuotaiką Jūs rasite atvykę 1949 m. sausio mėn. 1 d. (šeštadienį) 6.30 val. į

skautu ruosiamą lietuvišką vakarą

(60 Claremont St. — lenkų salėje). Ten bus labai įdomi programa. Po programos šokiai ir žaidimai. Ligi pasimatymo Naujųjų Metų vakare.

Vyr. skautės ir skautai vyčiai, Toronte.

Puspipiris eiles raso

Ponas redaktorius sako: "Na, Puspipiri, parašyk porą eilučių į Kalėdinį". Puspipiris paraudo kaip turkiškas pipiras iš puikybės: štai, žmogus, kuris, taip sakant, su plunksna gula ir kelia, prašo ne vieno, bet poros kūrinį. Tiesa, jis jas pavadino "eilutėmis", bet mažieji žodžiai lietuvių kalboje juk tokie švelniai, taip širdį glosto! Šiaip, ar taip, ponas redaktorius pripažįsta Puspipiriui poeto talentą.

Rimti literatūros kritikai tvirtina, poetai rašą širdies skausmu ar džiaugsmu, taip sakant, visais sielos pojūčiais. Jų kūrinys skaitant, tenka džiaugtis ar skautis (ši žodį, Puspipiris nukalė, nes mato, mūsų kalbininkai nepasiveja gyvenimo, kalbą turtinant; jei iš džiaugsmo pasidaryta džiaugtis, tai iš skausmo, aišku, išrieda "skaustis"). Poetai, sako, įkvėpti. Vienintelis įkvėpimas, kurį Puspipiris junta, eina jam per nosį, bet jis, visgi, turi eilėms rašyti sistemą.

Matininkai saikuoja lietuviškais sieksniais, ar prancūziškais metrais, o Puspipiris — skiemenimis. Sako, piemuo piemuo, o skiemo skiemo. Pas jį visose eilutėse turi būti po lygų skiemenų skaičių.

Puspipiris girdėjo ir kitą dalyką apie eiles skambinant, tik gerai nenugirdo kur, būtent: kaip šauksi, taip atsilies. Kiekvienos eilutės gale jis šaukia, ir kitos eilutės gale jis gražiai atsiliesia. Pavyzdžiui, Puspipiris sušunka "ratuos", jam atsiliesia kaip Antano Baranauko eilėraštyje "Nu Lietuva, nu Dauguva", — "kratos". Arba kaip Jurgio Baltrušaičio "Klajoklio Stygose", "darže" atsilies "ežia".

Tokiais nenugalimais eilavimo principais apsišarvavęs, Puspipiris ėmėsi pono redaktoriaus prašymą patenkinti.

Tema ir be įkvėpimo aiški: Kalėdos. Tokiu būdu, pirmas žodis jau pasiūtas. Paantrinimas, sako, daiktą sustiprina, kaip du langai daugiau šviesos duoda negu vienas. Ad. Jakštas juk net eilėraštyje parašė garbindamas du: "kur du stos", ir taip toliau.

Patretinimas (čia vėl Puspipirio nukaltas, dėl kalbininkų nepaslinkimo, žodis) viską dar labiau sustiprintų. Mūsų rašytojai ir čia bandymų darė. Pavyzdžiui Strazdelis apie strazdą rašė: "Ei, tu, tu, tu, strazdeli". Liaudžiai taip patiko, kad rokiškėnuose dainą pasidarė.

Dr. Kudirka rašė: "Kelkite, kelkite, kelkite!" Ir, žiūrėkite: varpininkai, kad kilo, tai kilo: iš jų kėlėsi demokratai, socialdemokratai, tautininkai, valstiečiai liaudininkai, ir, turbūt, dalgininkai (komunistai sakosi iš beždžionių kilę; be to, jie ir ne lietuviai). O kas žino, kiek

dar "atų" ir "inkų" ateityje iš to Dr. Kudirkos patretinto "kelkite" kils?

Kitą žodžio patretinimo stiprumą girdėjau nuo keturių vėjų poeto, Juozo Tysliavos. Sako, Lietuvoje gyvenęsi pamaldi apysenė mergelė Magdė, kuri vienu atleidų metu atsidūrė viduryje sausakimšai žmonėmis prisigrūdusios bažnyčios. Čia, visai ne laiku, motina gamta pradėjo nepermaldausiu balsu šaukti pas save į būtiną reikalą. Magdūtė pusbalsiai sako į laisvą išėjimą jai uždariusius žmones: "leiskite". Niekas nei krust. Magdūtė balsiau paantrina: "leiskite". Nieko. Tada Magdūtė jau visai bažnyčiai suriko, žodį patretindama: "leiskite bo..." (cenzūruota). Tuojau atsirado takas iki durų, kaip žydams sausas kelias per Raudonąsias jūras.

Na, bet nuklydome nuo Puspipirio kūrybos.

Sakėme, jis pirmą žodį turėjo "Kalėdos"; paantrinus, pasidaro: "Kalėdos, Kalėdos". Patretinti Puspipiris nenorėjo, nes, sako, ir vienos Kalėdos darbo žmogų subankrutina, o čia jau turime dvi.

Dabar paskelbsime Puspipirio išradimą gauti tinkamų atsiliėpimų, kad eilių galai darniai atsiliėptų vienas kitam. Sakykime, turime eilės gale žodį "Kalėdos". Atsiliėpimui, matyti, reikia žodžių, kurie baigtųsi garsais "ėdos". Kaip jų rasti?

Dalykas labai paprastas (pasak Puspipirio). Reikia imti paeiliui abėcėlės prie balsius; jei pasidaro suprantamas žodis, štai, jums ir atsiliėpimas!

Pirmoji prie balsė "b". Pridėjus prie "ėdos" pasidaro

"bėdos". Matote, kaip lengva. Mūsų liaudis jau senai šitą sąskambį pastebėjo, nes pasidarė patarlė: Kalėdos — šeiminių bėdos.

"Eureka!", senovės graikų matematikas Archimedas šaukė, nuogas iš maudynės išsokęs ir gatvę bėgdamas. Jis džiaugėsi radęs kaip pasverti sykiu auksą ir sidabrą ir pasakyti kiek kurio yra. Puspipiris, taip pat, būtų sušukęs "eureka", tik, deja, nepažįsta graikų kalbos. Todėl pasitenkino džiugiai parašęs: Kalėdos! Kalėdos!

Redaktorių bėdos. Jau dvi eilutės! Pažanga skrieja liepsniu lėktuvu. Principo taikymas eina toliau. Sekanti prie balsė "c", pridėjus prie "ėdos", pasidaro "cėdos" — net Puspipirio kalbininkui greičiui nesuvertotinas žodis. Tas pats su "č", "d" ir taip nuliūdusią širdimi toliau iki "p" — pėdos. Vėl "eureka"! Po to, vėl gana liepsninis progresas: rėdos ir sėdos, bet toliau — grynas zero.

Koks tai Dėdės Samo vaikas pasakė, genijus esąs 10 nuošimčių įkvėpimo, o 90 nuošimčių plušimas. Pas Puspipirį santykius, tur būt, artimesnis skaitmenims 1 prieš 99. Bet visgi, vaisius prisirpo. Štai jis:

Kalėdos! Kalėdos!
Redaktorių bėdos,
Sniege matos pėdos,
Žemė ledu rėdos.

Su "sėdos" Puspipiris, tačiau, nieko geresnio negalėjo padaryti, kaip sėstis ir, kūrinių į voka įdėjęs, pašto ženkluką užlipinti. Ir pasiuntė ponui redaktoriui, ir ponas redaktorius neįdėjo.

Už tai palinkėjime ponui redaktoriui laimingų Naujų Metų, kad susilauktų labai mažai tokių lapų, kurių nei dėt, nei rėkt.

Vyt. Sirvydas.

Malonus rasytojai

Skaitančioji visuomenė, be abejo, nori matyti jūsų raštus "Nepr. Lietuvoje", ypačiai naujomis, naujo krašto, naujo gyvenimo temomis. Rašytojas, sakoma, plačiau ir giliau dalykus pamato. Eilinis žmogus, gero rašytojo pasiskaitęs, dažnai sušunka: "Nagi, jis tiesą rašo!"

Bet dalyvavimas periodinėje spaudoje uždeda tam tikrus varžtus. Pirmiausia, vieta laikraštyje apribota. Tokiu būdu, rašytojui priviliu vartoti tokius posakius, kurie suglaustai atstoja šimtus, ir taip aprašyti vaizdus, kad jie savaime primintų ištistus būrius kitų.

Vienu žodžiu, reikalinga didelio žodžių taupumo. Rašytojas turi būti ne tik geras žodžio meistras, bet ir devynių diplomatų kalbininkas. Gal gera taisyklė būtų: rašyk plačiai, kaip karšta širdis liepia, išbrauk pusę parašyto, kaip šaltas protas liepia, ir pasiuk redaktoriui, bet ne pyk, jei jis dar pusę išbrauks. Per širdį, protą ir redaktorių perėjęs kūrinys, ištikrųjų bus deimantiukas lietuvių rašytojų margaspalvėse kasyklose.

Už plunksnos! Gyvenimo sąlygas suprasdami, tikime, mūsų rašytojai ras atitinkamas tikslui ir kūrybai formas.

S. MAZULAITIS

Lietuvis siuvejas

Priimu vyrų ir moterų drabužių užsakymus iš savos ir klientų medžiagos. Vėliausios Europos ir Kanados mados. Kaina prieinama.

6820 Monk. Blvd. Ville Emard Montreal,
Telef. TR. 3363. Tramvajus 36.

Skaitytoju balsai

Redakcija gavo įdomų laišką iš Vaciaus Venckaus, St. Catharines, Ont., kurio, gaila, dėl vietos stokos, negalime išsisiai įdėti. Jame pabrėžiama, kad "Nepr. Lietuva" yra vienintelis tautinės dvasios spindulys Kanados lietuviams. Sako: "mes privalėtume būti tikrais savo tautos sūnumis ir visomis pastangomis remti legalizuotą žodį gimtąja kalba ir šalintis nuo tokios spaudos, kuri, nors lietuvių kalba leidžiama, bet kurios tikslas padaryti mūsų negalvojančiais Maskvos vergais".

Vienas skaitytojas iš Toronto rašo, kad "liūdno balso" bobelė vajininkė užėjusi pas jo šeiminkę ir norėjusi gauti "almūžnos", bet nieko negavusi, nes negalėjusi atsakyti, kodėl minėtos šeiminkės išteklėjusi duktė Lietuvoje prie "geros" tarybinės valdžios pasilikusi tik su vienu arkliu ir viena karve, vietoje 6 karvių ir 4 arklių, ir rašanti, kad taip gerai gyvenanti kaip iš pavardės žinoma elgeta. Šeiminkė 1948 metais rašiusi kelis laiškus į Lietuvą, bet jokio atsakymo nesulaukusi.

Kitas skaitytojas praneša, kad Toronto Maskvai pasidavę komisariukai "liūdno balso" redakcijoje susinervinę dėl "Nepr. Lietuvos" tobulėjimo ir jau tapusios geru savaitiniu laikraščiu. Sako, buvo surengę vajų savo gazetėlei, į kurį komisariukai suvažiavę \$3.000 vertės automobiliams, ir skelbę susirinkusiems darbininkams, būk jie "kovoja už Kanados darbininkų gerovę". Komisarių "draugės" dėvėję brangius kailinius. Susirinkę darbininkai, palyginę tikrovę su jų žodžiais, nuėję namo ir pasiuntę prenumeratas "Nepr. Lietuvai".

J. Vaičiūnas, iš Coniston, P.Q., sako, galbūt po Kanados užkampius išsklaidyti lietuviai norėtų užsiprenumeruoti.

Rastai ir rasytojai

— Gruodžio 12-19 d.d. rašytojas P. Babickas Toronto suruošė parodą, kurioje išstata 40 savo ranka tapytų paveikslų iš kelionių po pasaulį. Planuoja panašią parodą ir Montrealui.

— Rašytojas St. Zobarskas praneša gavęs pirmą tomą naujos laidos Tumo-Vaižganto "Pragiedruliai". Leido "Ateitis" Vokietijoje. Įvadą parašė Tumo biografas A. Merkelis.

— Vokietijoje išleista Arturo Koestlerio apysakos "Darkness at Noon" vertimas, pavadintas "Nulis ir Begalybė". Vertė V. Kazokas. Apysakoje įdomiai papasakojama apie garsius "valymus" Sovietų Sąjungoje.

ruoti Amerikoje ir Anglijoje einančius lietuvių laikraščius. tik nežino adresų. Na, čia geras priminimas tų laikraščių redakcijoms pasiskelbti "Nepr. Lietuvoje".

Jonas Ignatavičius, Val d'Or, P.Q., užsiprenumerodamas "Nepr. Lietuvą" sau ir draugui Vokietijoje, rašo: "Tegul jūsų leidžiamas teisingas laikraštis užkerta kelią komunistiniam melui ir šmeižtų organui".

A. Enskaitis, Ottawa, pasiūlo labai gerą dalyką — kad "Nepr. Lietuvos" skaitytojai trumpai — aiškiai parašintų apie darbo sąlygas savo gyvenamose vietose. Tokiu būdu, darbo ieškantieji lietuviai galėtų susidaryti nuovoką apie galimumus rasti darbą ar apsigyventi.

Britų Zonos Lietuvių Studentų Atstovybė ragina Kanadoje apsigyvenusius studentus nepaskęsti dienos rūpesčiuose, bet bandyti toliau siekti mokslo ir net organizuoti draugijas.

L. Šalna, Rolphoton, Ont., atsiuntė įdomų straipsnį apie lietuvišką tautodailę, iš kurio, dėl vietos stokos, paduodame tik ištraukas. Pasidžiaugęs A. Tamošaitienės dailės paroda, jis rašo:

"Greta šios srities, nemažiau svarbi meno šaka yra mūsų tautodailės margniai išreikšti medžio dirbiniuose, kaip tai: inkrustuotos dėžutės, inkrustuoti albumai, Vytis, kryželiai ir kituose pavydaluose.

Tokių medžio dailės dirbinių nemažai atsirado ir čia Kanadoje su atvykusiais iš Vokietijos lietuviais.

Būtų džiugu matyti, kad inkrustuotų medžio dirbinių bei kitų tautodailės dirbinių specialistai ir čia Kanadoje plačiau pasirodytų su savo darbais. Atrodo, kad ši šaka šiame krašte turėtų pasisekti, tik reikia daugiau drąsos, pasiryžimo, na, žinoma, ir kapitalo".

— Vieno BALFO centro valdybos nario sūnus, Albinas Trečiokas, paskirtas redaktoriu Rutgers universiteto metraščiui 1949 m.

— Rašytojas A. Vaičiulaitis Amerikoje, gruodžio 26 d. susituokė su iš Paryžiaus atvykusia p-le J. Abramikaite.

— "Vienybės" laikraštis Brooklyn, N.Y., ruošia antrą literatūros ir meno vakarą vasario 26 d.

— Savaitraštis "Amerika", Brooklyn, N.Y., minėjo savo 15 metų sukaktį.

— "Nepriklausoma Lietuva", Montreal, P. Q., susilaukė daug gražių linkėjimų ir sveikinimų, savo metinėse sukvėpė kaip eina spausdintu tekstu.

— 1948 metais Amerikoje išleista 9.000 pavadinimais knygų. Tai beveik po vieną knygą kas valandą per metus. Apysakų skaičius sumažėjęs 15-ka nuošimčių, bet Anglijoje, įdomu, apysakų išleista 20 nuošimčių daugiau.

— Vienas gudruolis pareiškė, radijas niekad laikraščių neatstos, nes į radiją juk silkių negalima suvynioti.

SURASK NORS VIENĄ

naują skaitytoją, padėsi padvigubinti "NL" prenumeratorių skaičių!

TIK IS KANADOS SIUNCIAMI GERIAUSI MAISTO PRODUKTAI PADEKIME BADAUJANCIAM TREMTINIUI

GERIAUSIAI JUMS PATARNAUS VALDŽIOJE REGISTRUOTA B-VĖ "HELP"

HELP priima maisto siuntinių užsakymus į visas Vakarų Europos valstybes, išskiriant USSR kontroliuojamas.

HELP patarnauja Kanados ir J.A. Valstijų žmonėms. Siuntiniai siunčiami greičiausiu Kanados pašto laivininkystės keliu.

HELP pilnai garantuoja už siuntinio pristatymą adresatui; kiekvienatveju persiunčia Tamstai pakvituotą orderį.

SIUSKITE LAISKA SU UZSAKYMU SIANDIEN:

(Pageidaujama, kad pavardės ir antrašai būtų parašyti aiškiai, drokuotom raidėm. Už klaidingai paduotus antrašus HELP neatsakys.)

HELP Reg'd P.O. Box 777 Place D'Armes,
MONTREAL 1, QUE., CANADA.

SIUNTINYS Nr. 1

Tik \$10.00

(su įpakavimu 20 svarų)

5 svarai kiaulinių TAUKŲ
2 svarai KAVOS (pupelių)
5 svarai CUKRAUS
2 svarai kenuotos MESOS
1 svaras GRIETINIS
1 svaras RYZIŲ
1 svaras KAKAVOS.

SIUNTINYS Nr. 2

Tik \$6.00

(su įpakavimu 10 sv.)

4 sv. KIAUL. TAUKŲ
1 sv. KAVOS pupelių
1 sv. MĖSOS
1 sv. CUKRAUS
1 sv. KAKAVOS

SIUNTINYS Nr. 3 Tik \$6
8 sv. kiaul. TAUKŲ

SIUNTINYS Nr. 4 Tik \$7.

2 sv. ARBATOS
4 sv. KIAUL. TAUKŲ
1 sv. MĖSOS
3 gab. TUAL. MUILO

LIETUVIAI KANADOJE

SUDBURY, Ont.

— Sudbury šiuo metu yra apie 130 naujai atvykusių lietuvių ir apie 20 senų emigrantų. Tarp senų emigrantų ir dabartinių, nors kartais pažiūros ir skiriasi, bet santykiai geri. Visi senieji ir didesnė pusė naujųjų dirba INCO. Darbas lengvas ir sąlygos nėra blogos, nors nusiskundžiama, kad dėl nebuvimo ventiliatorių, darbo halėse dažnai būna dujų. Į valandą jiems mokama po \$1,09. Nemažai lietuvių dirba kaip geležinkeliečiai. Jų gyvenimo, atlyginimo ir darbo sąlygos prastos: gyvena prastuose vagonuose, gauna po 60 c. į val. Jie darbovietės negali pakeisti, nes surišti darbo sutartimis. Daug lietuvių dirba ir miške, kaip medžių kirtikai. 22 neseniai atvykę lietuviai dirba prie statomos hidro elektros stoties. Gyvena barakuose, tačiau tų sąlygų, kaip kitur prie hidro statybų, neturi. Į val. jiems mokama 75 c. ir duodami darbo drabužiai.

— Sudbury per Kalėdų šventes buvo dvejų vestuvės. Julius Strickus vedė Mariją Beržinskaitę - Paulauskienę. M. Beržinskaitė yra siuvėja ir į Kanadą atvyko prieš porą mėnesių brolio farmerio iškviesta. Jos brolis į Kanadą atvyko prieš 20 metų ir Alberte turi didelę nuosavą farmą. J. Strickus taip pat jau 20 metų kaip Kanadoje. Jis yra gerai apsišvietęs, rimtas ir taupus žmogus. Sudbury turi nuosavus gerus namus ir visuomenės tarpe turi gerą vardą. Dirba INCO. Linkime jiems laimingo gyvenimo!

Antroji pora, tai naujai atvykęs Zenonas Gašiūnas, kurs vedė Stasę Vaisvilaitę, prieš 7 mėnesius atvykusių. Z. Gašiūnas yra uolus lietuviškosios spaudos platintojas bei visuomenės veikėjas ir turi nuosavą automobilį. Dirba INCO. S. Vaisvilaitė dirbo Guelph ligoninėje. Linkime laimingo ir našaus gyvenimo!

— Sudbury yra daug lietuviško jaunimo, bet savo sporto klubo dar neįsteigė. Kai kurie sportininkai priklauso prie kitų sporto klubų. Mūsų krepšininkas Jonas Bagdonas priklauso YMCA komandai. Spaudoje sporto kritikai J. Bagdoną įvertino geriausiu Sudbury krepšininku. Mes jam linkime sėkmingai krauti sviedinį į priešų krepšį ir ateityje sutverti lietuvišką komandą. Taip pat Sudbury lietuviai šachmatininkai labai stipriai pasireiškė. Jie visada labai geru rezultatu nulošia vietinius šachmatininkus.

SVINKSAS.

VAL D'OR

Š.m. gruodžio mėn. 8 d. Golden Manitou kasyklose įvyko skaudi nelaimė. Vagonėliui nuriudėjus nuo bėgių, lietuvius Jonas Sukauskas parėmė jį su geležine štanga, o antras darbininkas bandė stumdamas motoru vėl vagonėlį užkelti. Štanga sulinko ir sprūdo į šalį, nelaimingai pataikydama Sukauskui į veidą. Nuo smarkaus smūgio buvo išmuštas dantis ir sužalotas veidas bei nosis. Nelaimingasis tuoj buvo iškeltas į žemės paviršių ir nugabentas į ligoninę. J. Zurlys.

VANCOUVER, B.C.

Vancouverin naujai atvykusias lietuvaites bei lietuvių uolai lanko "Liaudies Balsas" ir "Vilnis", nežinomos rankos siuntinėjami. Nors keli asmenys atatinamiems tautiečiams pareiškė, kad mums tokia spauda nepageidaujama, bet vis dėlto ji užklysta ir toliau. Nejaugi laukiama, kol "Liaudies Balsas" bus pasiųstas policijon, kad išaiškinti jo siuntėjus arba parašyta į Vancouverio laikraščius, kad Kanados lietuviai komunistai bruka per prievartą savo spaudą naujai atvažiuojantiems?

Jei jau naujai atvykusių neapšvietė "Tarybų saulė", tai jūs, broliai, tik be reikalo stengiatės rizikuodami sau nemalonių pasidaryti. Mums per daug aišku, kas už "Liaudies Balso" slepiasi.

Geriau sukiškite jį į krosnį ir negadinkite gerų santykių, kurie iki šol tarp lietuvių čia buvo.

Naujai atvykęs.

MOOR LAKE, Ont.

— KLT Moor Lake skyriaus nariai savo tarpe pradėjo šachmatų turnyrą. Turnyre dalyvauja 10 lošikų. Po pirmųjų partijų pirmąja J. Astra, K. Meškauskas ir J. Juodzevičius. Girdėti, kad po šio turnyro norima iškviesti apylinkės lietuvių, latvių ir kitus.

— Spaudos vėjus eina pilnu tempu. Daugelis užsisakė 1949 m. "N. Lietuvą", nes šis laikraštis darosi vis įdomesnis ir įdomesnis. Taip pat daugelis pasirašo į aukų lapą, aukodami pagal išgales šio

laikraščio patobulinimui ir išlaikymui.

— Š.m. gruodžio mėn. 14 d. pilant į paruoštą užtvankos formą cemento mišinį, staiga dėl per didelio spaudimo sprogo siena. Cemento mišinys pagavo 3 vietinius stalius (jie prižiūrėjo formos spaudimą). Vienam sulaužytos abi kojos, iš kurių viena jau nuplauta, antras buvo lietuvis J. Naruševičiaus ištrauktas

sveikas, o tretysis nesurastas. Tik išmetus apie 200 tonų cemento mišinio, po 2 parų darbo, jis buvo atrastas. Išėjimo darbas buvo labai sunkus, nes cementas greit sukietėjo ir tik pneumaticinių grąžtų pagalba pavyko jį surasti. Jis yra iš Montrealo, paliko žmoną. Prie gelbėjimo darbų daugiausia darbavosi naujieji Kanados gyventojai.

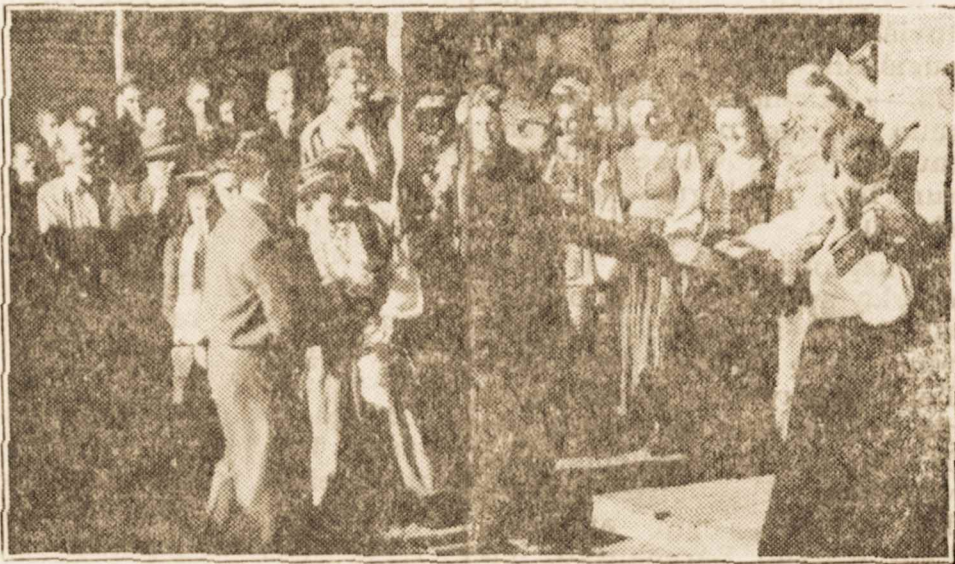
J. Juodis.

Pranys Alšėnas.

Lietuviai Australijoje Bathurst'o stovykla paskutiniu mėnesiu begyje

Labai teisingai yra išsireiškęs žurnalistas J. Kardelis, kad šiuo metu pasaulis pasidarė labai mažytis, o Lietuva — labai didelė. Taip ir ištikrųjų yra: lietuvių rasi visuose pasaulio kampučiuose, o susižinojimo su jais klausimas — tetrunka vos keletą dienų. Štai iš tolimosios Australijos, išsiųstas mano prieteliaus J. Leskausko gruodžio 5 d. laiškas — to paties mėnesio 13 d. jau buvo mano

koncertui, parodai ir tvarkytasi stovykloje bei jos rajone (stovyklos rajono plotas 7,5 tūkstančių akrų!). Visi stengėsi prieš retą ir didelį svečių kuo gražiau pasirodyti. buvo sutrauktos visos geriausios emigrantų meninės pajėgos, surinkti vertingiausi eksponatai parodai ir pan. Lietuviams, esą, pasiruošimas, vis dėlto, pavykęs visu 100%. Rugsėjo 18 d. buvę sulaukta didžiojo svečio — Austra-

Australijos Imigracijos Ministras sveikina tautiniais rūbais pasipuošusias moteris (lietuves, estes, latves ir ukrainietes).

rankose. To laiško mintimis norisi pasidalinti ir su gerb. "NL" skaitytojais.

Europos DP plaukia į kengūrų žemę

Laiške rašoma, kad paskutinių ketvirtos mėnesių bėgyje, į Australiją iš Vokietijos ir Austrijos DP stovyklų atplaukė 3.389 asmenys. Atvykusieji į Australiją, pirmiausia patenka į Bathurst pereinamąją stovyklą, kurioje jau nuolatiniškai įsikūrę ir minėto laiško autoriaus. (Stovyklos pilnas adresas yra šitoks: Reception & Training Centre, Bathurst, N.S.W., Australia).

Vėliau — atvykusieji "išbarstomi" po plačiuosius Australijos plotus, tik kai kurie liekasi gyventi tos stovyklos skardiniuose barakuose kiek ilgesnį laiką ir laukia, kada prieis jiems eilė...

Tačiau, laiško autoriaus žodžiais tariant, neveltui yra sakoma, kad kiekvienas individas, pagyvenęs kurį laiką vienoje vietoje, palieka ten dalį savo sielos. Taipogi tas itin žymu ir Bathurst pereinamojoje stovykloje. Stovykla pagražėjusi, susitvarkiusi ir išsiplėtusi. Ateityje toje stovykloje žada būti priglauti net 4.000 Europos tremtinių! Tai, esą, jau gražūs Lietuvos miestelis!

Stovyklą lanko imigracijos ministras

Australai labai domisi tuo naujuoju "miestu" ir, gavę progą, mielai jį lanko.

Didelis uždavinys tekęs transportui, kuris atvyko į stovyklą 1948.IX.7. Po vienuolikos dienų buvo pažadėta, kad stovyklą lankys Imigracijos Ministras ir 10 Parlamento narių. Buvo ruošiasi

lijos Imigracijos Ministro Mr. Callwell su 10 Parlamento narių. Jį pasitiko stovyklos direktorius ir administracijos pareigūnai. Ministro nelydėjo nei policijos, nei kariuomenės, nei kitokie garbės sargybų daliniai, kaip tai buvo įprasta matyti Europos kraštuose.

Svečias truputį užtruko administracijos pastate ir tuojau atvyko į tarnautojų klubą, kur jam buvo suruošta arbatėlė. Jį pasitiko tautiniais rūbais apsirengusios emigrantės. Stalai buvo apkrauti visų tautybių tauti-

Neseniai iš Europos atvykęs ir apsigyvenęs Toronte mūsų bendradarbis žurnalistas Pranys Alšėnas.

Saržuota: St. Montvido.

niais valgiais. Tarp kitų tautybių įvairiausių užkandžių, išdidžiai pūpojęs ir darščių lietuvių pagamintas tortas — "ežys". Šalia jo — kukliai gulėjusi ir į save visų akis traukusi beržo šaka... (Nukelta į 6 psl.)

Maistas i Europa per VIENA SAVAITĖ SAFE

SAVE A FRIEND IN EUROPE, Inc.

Montrealo skyrius — 1410 Stanley Street, Montreal, P.Q., Canada. — Tel. BE 4506.

Kaip veikia SAFE? Už kiekvienus \$10.05 kuriuos prisijusite, SAFE pasiųs jums vieną Skulbos Orderį. Jame jus įrašysite siuntinio gavėjo vardą ir adresą ir pasiųsime oro paštu į Europą. Gavėją jis pasieks per vieną savaitę ar greičiau. Orderio gavėjas kreipsis į vieną iš Paskirstymo Centrų Vokietijoje, kurie surašyti antroje orderio pusėje, ir jam tuojau pat bus išduotas SAFE pakietas.

Jeigu gavėjas pats negali nuvykti į Paskirstymo Centrą, jis gali įgalioti kitą, padėdamas savo parašą antroje orderio pusėje. Be visiems gerai žinomo standartinio siuntinio 21 sv. už \$10.05, mes turime sandėliuose Vokietijoje ir Austrijoje siuntinius po

- 1) 11 sv. rafinuoto cukraus už.....\$ 2.45
- 2) 16½ sv. grynų taukų už.....\$11.40

Papildomas mokėstis Berline ir Rusų zonoje:

Standartiniam siuntiniui\$1.00

Cukraus ir taukų siuntiniams po\$0.50

Užsakydami visada nurodykite zoną

SAFE maisto siuntiniai jau ten vietoje ir laukia jūsų užsakymų! Apie šimtą Paskirstymo Centrų Vokietijoje! Rašykite sekantį užsakymą (angliškai arba vokiškai):

SAFE, Inc., 1410 Stanley St., Room 920, Montreal, Q., Canada—Phone: BE 4506.

Enclosed is ☐ Money Order for Dollars (\$.....) for which please send me Speed Vouchers at \$10.05 each, subject to usual SAFE conditions.

Please print YOUR name and address

NAME

STREET AND NUMBER

CITY AND STATE

DO NOT WRITE HERE

CARITAS (Šveicarų Labdaros Centro) Atstovai.

SIUNTINIO TURINYS

- (24½ sv. virš 45.000 kolorijų)
4 sv. margarino	2 sv. mėsos,
1 sv. Kavo,	2 sv. ryžių,
7 sv. kv. miltų	2 sv. cukraus,
1 sv. marmalado,	½ sv. kakavos,
2 sv. aviž. maisto,	2 sv. pieno
1 sv. pieno šokolado.	

Paruošti siuntiniai gaunami visuose didesniuose miestuose

VOKIETIJOJE ir AUSTRIJOJE

Tariamasi ir su kitais kraštais.

Please check Country and Zone below:

- ☐ AUSTRIA - ALL ZONES
- ☐ GERMANY
- ☐ BERLIN (all sectors)
- ☐ AMERICAN ZONE
- ☐ BRITISH ZONE
- ☐ FRENCH ZONE

Or print name of City and Country here

☐

Baigesi dailės paroda

Gruodžio mėn. 12 d. vakare uždaryta pirmoji lietuvių dailės paroda Montreale.

Paroda tęsėsi visą savaitę ir praėjo su dideliu pasisekimu ir susidomėjimu. Ji susilaukė daug lankytojų. Ju tarpe įvairių organizacijų, įstaigų ir mokyklų atstovų, žurnalistų, audimo, ir rankdarbių specialistų ir mėgėjų.

Ypatingai turtingai ir gražiai atrodė salė, kurioje visus svečius lygiai maloniai sutiko besišypsanti lietuvių (manekenas). Nemažesnio susidomėjimo sulaukė dail. A. Tamošaitienės kilimai. Ne kalbant apie darbo rūpestingumą ir spalvingumą, užsieniečius užintriguodavo įdomūs kilimų pavadinimai, kaip "Baltijos pasaka", "Užburta piliis" ir panašūs. Tik paaiškinus, kad dail. A. Tamošaitienė savo kilimuose siūlas

prie siūlo audžia legendas, padavimus, senelių pasakas, gimtųjų laukų dainas ir šokius, kiekvienam paaiškėja, kad tai nėra tik dekoratyvinis spalvų derinimas, arba pigaus skonio kilimai su kupriais ar džiuončių herojais, bet, kad dail. A. Tamošaitienės kilimuose yra gyva liaudies meno dvasia, lietuvių romantika. Jos kilimai ir visi audiniai bei meziniai pasižymi spalvų ryškumu. Bet tos ryškios kontrastinės spalvos pas ją pinasi į vieną gražią visumą. Dail. A. Tamošaitienė yra svetimas neskoningas spalvų derinimas.

Daug buvo ir dailės studijos studentų darbų. Tai įvairios servietėlės, skarelės, takeliai, megztiniai, pirštinės, juostos, lėlės. Visi darbai yra daryti pagal pačių studentų

arba p. Tamošaitienės projektus.

Dail. A. Tamošaitienės dailės studijos darbų parodą plačiai ir simpatyškai aprašė vietos kitataučių dienraščiai: The Star, Gazette ir La Presse. The Star įsidėjo gana daug nuotraukų.

Iš Amerikos parodą atlanke Dr. Andrius Zepenas-Speare, jo žmona, rašytojas V. Širvydas ir Ona Širvydienė.

Vaiva.

TEL. KE 3881

G. G. J.

DAŽOM IR DEKORUOJAM KRAUTUVES,

restoranus, viešbučius ir namus. Darom iškabas reklamas ir užrašus ir atliekam namų remonto darbus iš vidaus ir lauko.

Darbą imame ir už Toronto ribų.
1414 DUNDAS STREET W
TORONTO, Ont.

KRETINGIŠKIAI

ATSILIEPKITE!

Gal kas pažįstate mano brolių Valerijoną Budrį arba švo gerį Juozą Luką ir jo žmoną Kazimierą Lukienę. Visi gyvenę Petreikių kaime., Kretingos v. Ieško: Stefa Budraitė, 5146 Rue Mentana, apt. 1. Montreal, Que.

DĖMESIO!

Didelis mažų ir didelių **TABAKO UKIU** PASIRINIMAS

Delhi-Simcoe, Ont., apylinkėse. Lengvas išsimokėjimas. Kas norite įsigyti vertingus tabako ūkius, kreipkitės ar rašykite:

I. W. KOCIUK
Real Estate Broker
James St., Delhi, Ont.
— Kalbame lietuviškai. —

Lietuviai batsiuvis
Toronto

Pardavinėju naujus ir taisau senus batus. Lietuviams papigintos kainos!
J. ASTRAUSKAS,
1414 Dundas St. W.
TORONTO.
Telef. KE 8271.

PAIEŠKOJIMAI

— Navanglauskas Juozas, vedęs Ursulę Sejonaitę iš Vičiškių, į Kanadą išvykęs apie prieš 20 metų ir gyvenęs, be rods, Montreale ar jo apylinkėse. J. Navanglauską arba žinančius jo gyvenamąją vietą prašo parašyti P. Ališauskas, 52 Beatrice St., Toronto 3, Ont.

— Gricaitė Kazimiera, kil. iš Keturvėjų km., Deltuvos v., Ukmergės apskr., atvykusi Kanadon apie 1925 m. ar vėliau. (Ištekėjusi, bet vyro pavardė nežinoma). Ieško: Pranas Keturka, gyv. 3080 Westmount Blvd., Montreal, Que.

— Palukaitis Jurgis iš Skin deliškės km., K.-Rūdos v., Marijampolės apskr., Kanadon atvyko 1926-27 m. Ieško: Antanas Klimavičius iš to pat kaimo. Dabar gyv. Grand Rapids 4, Mich. 1314 Muskegon Ave., USA.

— Petkevičienė - Čibirkaitė Marija, apie 60 m. amžiaus, Vaitkevičienė-Čibirkaitė Ona, apie 65 m. amžiaus. Abi kilusios iš Skriaudžių km., Vėverių v. Ieško: Jadvyga Statkevičiūtė, Statkevičienės - Čibirkaitės duktė, Lietuvoje gyvenusi Kaune, Aukštojo Panemunėje, Pušų gt. 2. Žinias siūsti: A. Riauka (24a) Luebeck, Artillerie Kaserne IV, Germany, Brit. Zone.

TEL. VI.6373

6668 DeLorimier Ave.
Montreal, Que.

Albertas J. Norkeliunas

GENERAL INSURANCE VISOKIAUSIA APDRAUDA

Teikiu sąžiningą patarnavimą visose Apdraudos srityse

Pildau valdiškas blankas, darau raštų ir dokumentų vertimus ir t.t.

Valandos: Pirm. ir ketvirt. vakarais nuo 7.00 iki 10.00 ir pagal susitarimą.

2450 ST. CATHERINE E. — — — MONTREAL
Viena minutė kelio nuo Lietuvių Klubo

- - Mike Grocery - -

SAV. MIKAS REINETAS TEL. CH. 0989
Alus. Didžiausias įvairių prekių pasirinkimas. Geriausia vieta siuntiniams paruošti siuntimui į Europą. Vietoje supakavimas ir pašto patarnavimas be atskiros atlyginimo.

CRANK GRINDING CYLINDER BORING
J. Ambrasas — L. Rugienius

MONTREAL MOTOR REBUILDERS

AUTO PARTS AUTOMOTIVE MACHINISTS
MOTORS REBUILT & EXCHANGED

585, Prefontaine St. FRontenac 0879
corner St. Catherine

Neuzmirsk Padeti Tremtiniui!

AID OVERSEAS, INC., 4851 S. ASHLAND AVE., CHICAGO 9, ILL.

AID OVERSEAS, INC. siunčia maisto siuntinius į visas 4 Vokietijos zonas ir kitus Europos kraštus, išskyrus SSSR. Siuntiniai yra pilnai apdrausti nuo dingimų. Jei adresatas nesurandamas, pinigai grąžinami siuntėjui. Pristatymas trunka tarp 12-18 dienų, žiūrint į kur siuntinys eina. Siųsdami čekį ar pinigų orderį AIŠKIAI PARAŠYKITE SAVO IR GAVĖJO ADRESĄ, PAKIETŲ NUMERIUS IR JŲ KAINAS. AID OVERSEAS, INC. maisto siuntiniai pakuojami Europos sandėliuose, o užsakymai iš Chicagos siunčia mi AIR MAIL-SPECIAL DELIVERY. Maisto paruošimas yra agrikultūros ir sveikatos departamentų priežiūroje. Pavieniams asmenims ir organizacijoms, užsakant iš karto didesnę siuntinių skaičių, duodama nuolaida.

SIUNTINYS Nr. 1—\$7.60

2 sv. 3 ozs. kiaulinių taukų
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. salami dešros
2 sv. (be 2 ozs.) ken. bekono
1 sv. 2 ozs. margarino

SIUNTINYS Nr. 2—\$7.20

2 sv. 3 ozs. kiaulinių taukų
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. 3 ozs. margarino
2 sv. (be 2 ozs.) ken. bekono
1 sv. kiaulienos mėsos

SIUNTINYS Nr. 3—\$7.20

4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. 3 ozs. kiaulinių taukų
2 sv. 3 ozs. margarino
1 sv. kiaulienos mėsos

SIUNTINYS Nr. 4—\$7.10

2 sv. 3 ozs. kiaulinių taukų
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. degintos kavos

1 sv. 2 ozs. margarino
1 sv. 1 ozs. šokolado
2 gabalai tualetinio muilo
14 ozs. (1 dėž.) kond. pieno

SIUNTINYS Nr. 5—\$5.50

2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. presuoto marmelado
2 sv. degintos kavos
2 sv. 3 ozs. cukraus
1 sv. 2 ozs. margarino

SIUNTINYS Nr. 6—\$2.80

8 sv. 13 ozs. cukraus

SIUNTINYS Nr. 7—\$7.20

3 sv. rūkytų lašinių
2 sv. 3 ozs. kiaulinių taukų
2 sv. 3 ozs. margarino
2 sv. (be 2 ozs.) ken. bekono

SIUNTINYS Nr. 8—\$2.95

5 sv. kvietinių miltų
4 sv. 7 ozs. cukraus

SIUNTINYS Nr. 9—\$4.95

2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. marmelado
1 sv. kavos
4 sv. 7 ozs. cukraus

SIUNTINYS Nr. 10—\$6.80

2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. 3 ozs. kiaulinių taukų
2 sv. 3 ozs. margarino
2 sv. kavos
1 sv. 1 ozs. šokolado

SIUNTINYS Nr. 11—\$3.95

4 sv. kavos
4 sv. 7 ozs. cukraus
1 sv. 2 ozs. miežinių kruopų

SIUNTINYS Nr. 12—\$5.95

2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. 3 ozs. kiaulinių taukų
3 sv. kavos
2 sv. 3 ozs. cukraus

SIUNTINYS Nr. 13—\$5.30

1 sv. 2 ozs. kiaulinių taukų
1 sv. 2 ozs. margarino
1 sv. presuoto marmelado
1 sv. 2 ozs. sirupo
2 sv. 3 ozs. cukraus
2 sv. 3 ozs. ryžių
1/2 sv. kavos
1 dėž. kond. grietinės

SIUNTINYS Nr. 14—\$6.40

2 sv. 3 ozs. kiaulinių taukų
2 sv. rūkytų lašinių
1 sv. presuoto marmelado
2 sv. 3 ozs. cukraus
1 sv. kiaulienos mėsos
2 gabalai tualetinio muilo

SIUNTINYS Nr. 15—\$5.50

1 sv. 2 ozs. margarino
1 sv. 2 ozs. sirupo
1 sv. presuoto marmelado
1 dėžutė kepeninės pastos
1 sv. kavos
2 sv. 3 ozs. cukraus
2 gabalai tualetinio muilo
1 sv. miežinių kruopų
1 dėžutė kond. grietinės
1/2 sv. kavos
1/2 sv. saldinių "bonbon"

SIUNTINYS Nr. 16—\$5.25

1 sv. 2 ozs. kiaulinių taukų
1 sv. rūkytų lašinių
1 sv. 2 ozs. margarino

1 sv. presuoto marmelado
1 sv. kavos
4 sv. 7 ozs. cukraus

SIUNTINYS Nr. 17—\$5.45

1 sv. 2 ozs. kiaulinių taukų
1 sv. 2 ozs. margarino
1 sv. presuoto marmelado
1 sv. degintos kavos
1 sv. 2 ozs. miežinių kruopų
2 sv. 3 ozs. sūrio
2 sv. 3 ozs. cukraus

SIUNTINYS Nr. 18—\$5.60

4 sv. rūkytų lašinių
4 sv. 7 ozs. cukraus
1 sv. 2 ozs. margarino

SIUNTINYS Nr. 19—\$9.95

2 sv. 3 ozs. kiaulinių taukų
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. (be 2 ozs.) ken. bekono
2 sv. 3 ozs. margarino
2 sv. presuoto marmelado
4 sv. kavos
4 sv. 7 ozs. cukraus
2 gabalai tualetinio muilo

SIUNTINYS Nr. 20—\$7.80

4 sv. 7 ozs. margarino
4 sv. 7 ozs. cukraus
4 sv. kavos
3 sv. 5 ozs. miežinių kruopų
2 sv. kvietinių miltų
2 sv. presuoto marmelado

PASTABA: Cia nustatytos kainos siuntiniams į Vokietiją; siunčiant į kitus kraštus reikia pridėti 40 centų už kiekvieną siuntinį specialioms išlaidoms padengti.

MONTREALO ŽINIOS

Lietuvių Parapijos salėje gruodžio 24 d. įvyko graži Kūčių vakarienė. Svečius nustebino šeiminių rūpestingumas ir sumanumas paruošiant puikų Kūčių stalą. Kūčių vakarienės vyriausia ruošėja ir organizatorė buvo Magdalena Juškevičienė. Jai už tai priklausė visų dalyvių didžiausia padėka. Daug Kūčių ruošiant pasidarbavo taipgi abu jaunieji Jonas ir Petronėlė Juškevičiai, panelės Urbonaitės ir Žilinskytė, E. Lukošienė ir kelios A. Tamošaitienės Dailės Studijos studentės.

Tačiau tenka apgailestauti, kad vakarienė nebuvo tokia skaitlinga, kaip iš primygtinių prašymų ją ruošti, kad galėjai spėti.

* * *

Sausio 2 d., Lietuvių Parapijos salėje, 3426 Parthenais St., įvyks Kalėdų eglutė. Po eglutės — šokiai suaugusiems. Įėjimas: vaikams — nemokamas, suaugusiems — \$0.50.

* * *

Valerija Rimgailaitė, 6427 Briand St., Montreal, P. Q., širdingai dėkoja Kanados Lietuvių Tarybai už didelę auką ir gausiam būriui kitų aukotojų, kurie nuoširdžiai atsiliepė į p. Ivaškevičienės ir jos malonių dukrelių pastangas jai padėti. Viso surinkta \$89.50.

KALENDORIUS 1949 m. NEIŠEIS

Numatytas išleisti kalendorius 1949 metams sąryšyje su kai kuriais techniniais sunkumais ir galimu dideliu pavėlavimu, nebešeis. Jau spėjusiems jį užsisakyti pinigai bus užskaityti į "NL" prenumeratą arba, jiems pageidaujant, — gražinti.

BUTAS IR KAMBARYS

Naujame name, 5657 12th Ave., Rosemount, išnuomojamas 5-kių kambarių butas su patogumais (be šildymo). Ten pat išnuomojamas kambarys vienam ar dviem asmenims. 1

Montrealyje gyvenančios solistės Romutė ir Irena Ivaškevičiūtės, plačiai žinomos Kanadoje ir Amerikoje, šiomis dienomis ruošiasi įdainuoti keletą lietuviškų plokštelių.

Kanados Lietuvių Tarybos visuotinis susirinkimas

Sausio mėn. 9 d., tuojau po pamaldų, Lietuvių Parapijos salėje įvyks visuotinis KLT Montrealo skyriaus susirinkimas. Bus pranešimų naujojo statuto reikalu ir renkami atstovai į Kanados Lietuvių Tarybos suvažiavimą.

PADOVANOJO TAUTINIUS RŪBUS

Montreale gyvenantieji iš Europos atvykę siuvėjai-os, atsidėkodami Kanados Lietuvių Centro Tarybos vicepirmininkei P. Juškevičienei už jos nenuilstamą darbą rūpinantis atvykstančiųjų siuvėjų priėmimu, butų ieškojimu, jų reikalų gynimu valdžios įstaigose ir profesinėse sąjungose, Kūčių vakarienės metu įteikė jai puošnią dovaną — gražius tautinius rūbus. Rūbai buvo pagaminti A. Tamošaitienės Dailės Studijoje.

Šio gražaus siuvėjų dėkingumo iniciatoriais buvo P. Kvietkauskas, St. Barauskas, p. Urbonaitė ir Ignatavičius.

PADEKA

Montreale lietuviams siuvėjams, pagerbusiems mus šių švenčių proga ypatingai brangia ir gražia dovana — tautiniais rūbais, reiškiamė nuoširdžią padėką. Mums dar didesnė dovana — tai Tamsų parodytas dėkingumas už mūsų pastangas pagelbėti Tamstoms, kiek sunkios šių dienų sąlygos mums tai padaryti leidžia.

Ta pačia proga reiškiamė padėką visiems Kalėdų proga mus sveikinusiems pažįstamiems ir nepažįstamiems prieteliams, kadangi asmeniškai visiems atsakyti neturėjome galimybės.

Petronėlė ir Jonas Juškevičiai.

Knygu Leidykla Kanadoje "ATZALYNAS"

Rudens sezonui pradeda platinti vertinguosius savo leidinius:

1. B. Babrauskas. "LIETUVOS KELIU" I ir II dalis. Didelis formatas, 362 pusl. Vertingiausias mūsų liaudies ir žymiųjų rašytojų darbų rinkinys. Kiekvienam išeiuiui įsigytina knyga. Kaina I-II dal. \$1.60
2. Alė Rūta-Nakaitė. "LIKIMO KELIU". Pirmoji žinomos rašytojos rinkinių novelių knyga \$0.80
3. J. Švaistas. "SIELA LAGAMINE". Iš nepriklausomybės laikų pažįstamo rašytojo naujausios novelės \$0.80
4. LIETUVA, ŠALIS MANO BRANGIOJI". Lietuvos vaizdų albumas su paaiškinimais anglų kalboje. Tinkamas kaip reprezentacinė dovana svetimtaučiams. Gražus stalo papuošalas \$1.00
5. LIETUVOS ŽEMĖLAPIS. Keturių spalvų. Vidutinis formatas \$0.30
6. Tautos Zenklas VYTIS. Kambrinis formatas. (26 x 33 cm.) \$0.30
7. St. Zbarskas. "GANDRAS IR GANDRYTĖ" Spalvotos iliustracijos. Graži dovana mūsų mažiesiems. Gandro kelionė ir pergyvenimai anapus "geležinės uždangos". Knyga įdomi pasiskaityti ir suaugusiems \$0.50
8. B. Rutkūnas. "SPARNUS MAN META PAUKŠTĖS". Rinktinė poezija. \$0.50
9. "ANGLIŠKI PASIKALBĖJIMAI" II-ra papildyta laida. Kišeninis formatas. Kasdien naudojami, reikalingi sakiniai \$0.70
- Kultūros žurnalai: "GINTARAS" antrosios knygos ir "ŽINGSNIAI" nr. kaina \$0.50.

Nelikime ir šiais metais be lietuviškos knygos. Siųsdami užsakymą, laiškų galite siųsti ir pinigus. Organizacijų spaudos platintojams skiriama nuolaida. Rašykite šiandien:

"ATZALYNAS" 7655 Centrale St. Ville Lasalle, Montreal 32
"ATZALYNAS" turi Europoje žinomą laikraščio "Lietuvių žodis" atstovybę. Prisiuntus \$4 laikraštis jus lankys nuo dabar ir ištisus ateinančius metus.

"SAULUTĖ" vaikų žurnalas. Atskiro numerio kaina \$0.20

„Liaudies Balso“ smeizikams

Į tokį menkos vertės laikraštį, kaip "LB" ir jo bendradarbiai, kurie visaip persekioja kitaip manančius žmones primeddami jiems nebūtus, išgalvotus kaltinimus, o tarnauja vien savo krašto paverėjams, neverta kreipti ypatingo dėmesio. Daugelis jau senai įsitikino, kad tai tik melo ir propagandos mašina, bet žinodamas, kad dar daugelis mano draugų jį tebeskaito, noriu atkreipti jų dėmesį į kokių priemonių jie ("LB" gizečiai) griebiasi, kad atsiekti savo tikslo.

"L. Balso" Nr. 895 straipsnyje "Ar Klubą Laukia Nelaimė", ant manęs užpylė visą baką pamazgų, (tai buvo išvakarės prieš Klubą valdybos rinkimus), manydami tuo išprovokuoti klubiečius, kad už mane nebalsuotų, o išrinktų koki nors jį pasidavėlį. Išrinkimas man nei garbės, nei naudos nesudaro, nes aš ne dėlto kandidatau. Bet šie rinkimai puikiausiai parodė klubiečių nusistatymą ir

įtikino, kad jie provokacijoms nebetiki.

Primesti man Klubą konstitucijos laužymą yra nesąmonė. Niekas tiek konstitucijos nelaužo, kaip "LB" gizečiai. Daugelis iš jūsų nebuvo te Klube išbuvę nei po metus, ir neturėjote šerų, o jau buvote sulindę į Klubą valdybą. Laikantis Klubą konstitucijos nei vienas komunistas negali patekti Klubą valdybon, nes ten yra pasakyta, kad Klubą valdybos nariai turi būti ištikimi Kanados valdžiai.

Mano pasiūlymas p. Rukšeno į protokolų sekretorius, visapusiškai pateisinamas, nes jis tinkamesnis, negu bet kuris iš mūsų. Savo sūnaus Alberto Norkeliūno reikalu, aš nei mitingų, nei niekur kitur nebuvau prasitaręs nei puše žodžio, o jeigu jį klubiečiai pasistatė ir išrinko prieš jūsų norą, tai jau tikrai ne mano kaltė.

Jūs verkiate, kad mes užvaldysime Klubą. Tai tuščios

ašaros, Klubą valdysis patys klubiečiai visai demokratišku būdu.

Toliau pasakyta, būk aš įsikarščiavęs išdaviau paslapty, kad mano atstovaujama grupė, praėjusį pavasarį skundė valdžiai atskirus Klubą narius (tikriau pasakius komunistus). Pirmiausia turiu pasakyti, kad aš jokiai grupei nevadovauju ir tos garbės dar neužsitarnavęs. Mano grupė — visi lietuviai, be politinių ar tikybinių skirtumų, kurie netarnauja savo Tėvynės paverėjams. Apie praėjusio pavasario Klubą valdybos "cistką" ar tikriau pasakius, "Klubą valdybos apvalymą nuo komunistų", aš girdėjau tik iš laikraščių, nes tuo laiku visiškai negyvenau Montreale.

Bendrai, perskaičius tokį be jokio pagrindo šmeiziantį straipsnį, ima juokas. Atrodo, žmonės tokioj desperacijoje, kad nežino už ko griebtis ir kokių priemonių imtis, kad atsiekti tikslo. Dėlto jų "valdomoj Imperijoje" ir yra stebuklingų nusikaltimų. Išgalvojami žmogui nebūti kaltinimai, o tas momentaliai prie visko prisipažįsta.

Bet, draugučiai, aš jums patariu būti žmoniškesniems, su provokacijomis ir nepagrįstais šmeiztais. Jūs nieko nepešit, tik labiau save nusi-maskuosit ir turėsite piktesnių priešų. D. Norkeliūnas.

Užsuk pailsėti ir paragauti šalto alaus į

- - **MAPLE LEAF** - -

670 CRAIG ST. West, MONTREAL, TEL. PL 0394
Lietuvių salūnas, alus, užkandžiai. Naujai atremontuotos patalpos.

Savininkai: Kazys KARPUS ir Aleksas NORIS.

Lietuviai Australijoje

(Atkelta iš 4 psl.)

Po arbatos svečiai su dideliu susidomėjimu apžiūrėję parodą, domėdamiesi kiekvienu eksponatu. Lietuviai Ministrui padovanojo kuklią, bet itin gražią dovanėlę — tautiniais ornamentais išpauštytą dėžutę. Ministras tuo labai apsidžiaugė ir nuoširdžiai lietuviams padėkojo, pabrėždamas, kad jis asmeniškai dėsi visas pastangas, kad būtų visiems čia atvykusiems taip gera, kaip jų buvusiose tėvynėse...

Sekancią dieną buvo sekmadienis. Atvyko į stovyklą ir vyskupas. Jis atlaikė pamaldas, laike kurių daugelis "dipukų", kartu su pačiu Ministru priėjo išpažinties ir priėmė šv. Komuniją. Vakare įvykęs koncertas, kuris visiems svečiams padaręs gana gražų įspūdį.

Po poros savičių pasirodė ir to vizito rezultatai. Imigracijos Ministras išleido deklaraciją, kurioje pabrėžiama, jog atvykusiems naujiesiems ateiviams darbo prievolė iš dviejų sumažinama iki pusantų metų. (Daily Telegraph, November 9, 1948).

Antras didesnis įvykis stovykloje — dviejų laivų iš karto atvykimas su naujais emigrantais (viso 1.623 žmonės). Vienas iš tų laivų turėjęs labai ilgą (net 89 dienų!) kelionę, nes pakeliui kelis kartus gedęs. Tas laivas "Charlton Sovereign" visą mėnesį ištovėjęs Gibraltare ir, apie tris savaites, Botavijoje. Žmonės gerokai išvargę, bet džiaugėsi, kad turėjo labai įdomią kelionę...

Pas mus žiema — Australijoje vasara

Toliau laiške rašoma, jog šiuo metu ten vyrai jau "sulindę į trumpas kelnaites" ir vaikšto vienmarškiniai, nes jau prasidėjusi vasaros pradžia. Dienomis oras esąs maloniai šiltas, taip kaip Lietuvoj birželio pabaigoj. Naktys — kiek vėšokos, todėl galima puikiai pailsėti.

Nors Australijoje vasara nuo žiemos nelabai skiriasi,

tačiau šiuo metu medžiai pasidarė žalesni ir, beveik visi be išimties, žydi. Tačiau nešienautų pievų plotai — ir toliau pasilikę pilki. Vieninteliai mėlynieji kalnai dažnai patraukia į save žmonių akis. Dienos metu — jie yra ryškiai mėlyni, gi prieš lietų — balkšvai pilki. Įdomiausiai jie atrodo laike saulėlydžio. Pradžioje pasidaro visai mėlynai ir, iš palengva, pereina į švelnų raudonumą, o kelių minučių bėgyje — sutvyska violetinėmis spalvomis. O saulei siekiant tik jų viršūnes — sunku ir nupasakoti

jų varų įvairumą. Jei kuris dailininkas, esą, sugebėtų tų kalnų varas pagauti ir tokį paveikslą nugabentų į Europą — daugumas pasakytų, kad tas žmogus, vis tik, turėjęs per gerą fantaziją...

Australijoje jau susilaukta ir šviežių vaisių, kaip vyšnių, slyvų, apriksų ir kit. Baigdamas laiško autorius pabrėžia: "Kažkaip tai neįprasta kai prisimeni: pradžioje gruodžio, o čia švieži vaisiai ir visiškai šilta. Neįprasta, bet su gamtos "papročiais" reikia sutikti"... Toronto, 1948.XII.13.

Lankydami gražiąją Montrealo vasarvietę Ville Lasalle aplankykite

LIETUVISKA SVETAINE

Edward St. 7682, Montreal

Įvairūs užkandžiai, šilti ir šalti gerimai, lietuviška muzika.

2820 ALLARD ST.,
Montreal 20.

Tel. TRenmore 1135

VICTORIA

CLEANERS & DYERS CO.

Mes valome ir dažome įvairius, kaip vyriškus, taip moteriškus drabužius. Taip pat išvalome nuo lietaus apsiastus, dėl kurių uždedame "Drex", kas neperleidžia vandens ir duoda graženą išvaizdą.

Taipgi valome visokias rūšies karpetas ir fotelius (Chesterfields), gardinus lengvus ir sunkius.

Kiekvieną orderį pajimame iš namų ir pristatome į namus.

Už musu atliktą darbą garatuojuame.

Dėl informacijų prašome telefonuoti TRenmore 1135 (galima pašaukti lietuviškai).

Lietuviai savininkai:

J. Kriaučeliūnas

A. Majauskas

J. Matulaitis

Nepriklausoma Lietuva

3 Fourth Ave, Ville LaSalle, — Montreal, Que., Canada
Telefonas: TR. 9735

Prenumerata Metams:

Yearly Subscription Rates:

Kanadoje \$3.00 Canada \$3.00
Užsieny 3.50 Other Countries 3.50

Paieškomųjų kaina \$0.50, smulkių skelbimų — už pirmus 15 žodžių — \$0.50, toliau po 2 ct. už kiekvieną sekantį žodį. Kiti skelbimai — pagal susitarimą.